

udviklet sig, og for at naa ind til den egentlige Historie, maa vi paa et eller andet Punkt gaa ind i dens inderste Værksted, hvor Ideerne undfanges, ind i et Folks Litteratur og den hele aandelige Tilstand, som den der har udviklet sig, og naar vi gjøre det, da have vi set Sagen selv og kunne forstaa den øvrige Historie. Jeg vilde kunne forstaa, at man knyttede et fyldigt fædrelandshistorisk Studium til Studiet af den nordiske Oldtid, men det er aldeles vilkaarligt at knytte et almindeligt historisk Studium dertil; dette knytter sig naturligt til den klassiske Oldtid; thi Fædrelandshistorien forholder sig til Oldnordens Kultur ligesom den almindelige Historie forholder sig til den græske og romerske, og derfor siger jeg, det er et uberettiget Tillæg, naar man kalder denne Skole mere historisk end den anden. Muligen har den klassiske Skole i sin nærværende Skikkelse ikke lagt tilstrækkelig Vægt paa Udviklingen af det historiske Element, det er muligt, men saa er Beten ganske simpel at udvikle dette videre. Det er altsaa min fuldstændige Overbevisning, som jeg har søgt saavidt muligt at begrunde, at den hele Tanke om en Skole, bygget paa den oldnordiske Kultur og Historie, er ubegrundet, at den ikke har nogen egentlig Sandhed i sig, og at det Sande, der ligger i Tanken, kan paa en anden og bedre Maade opnaas ved en Forening med det, vi have, med det, der bestaar. Det er dette Hovedpunkt, som adskiller Mindretallet fra Flertallet. Mindretallet har ikke kunnet fravige denne Overbevisning, men Mindretallet har været villigt til den Indrømmelse, at der blev gjort et Forsøg ved en enkelt Skole for at se, hvad der kunde komme ud deraf, men det ærede Flertal kunde ikke lade sig nøie dermed, det vil have det staaet fast som et Princip, at Skolen deles i tre Retninger. Saavidt have vi ikke kunnet gaa uden at fornægte vor Overbevisning. Jeg beklager, at den ærede Formand har sat det hele Spørgsmaal under Overvejelse, thi det er lidt vanskeligt nu at gjenne-gaa alle de

øvrige Punkter, hvori vi adskille os fra Flertallet. Ethvert af disse Punkter eller idetmindste flere af dem kunde trænge til en nøiere og grundigere Udvikling, end det er muligt, naar man saaledes skal tage dem alle under Et, og jeg skal derfor kun ganske kort udtale mig om enkelte af Hovedpunkterne. Det andet Punkt er ligesaa radikalt som det første. Man har nu 12 lærde Skoler, af disse skulle 2 nedlægges, og det er stillet i Udsigt, at 4 skulle nedlægges, 2 skulle være mathematisk og 2 nordiske, det er 6 eller 8 af 12, og dernæst skulle de 4 nederste Klasser indbrages i alle de tilbageblevne høiere Skoler. Jeg tror virkelig, at det er et saa radikalt og et saa stort Indgreb i det Bestaaende, at man blot behøver at henpege derpaa, for at Mange, der ikke isørveien ere bundne til eller alene se paa det økonomiske Resultat, der kan komme ud deraf, dog maasse ville finde, at det er noget for stærkt. Jeg tror nu ikke, at vi heri Landet have for mange høiere Skoler, jeg tror, at det Antal, vi have, er omtrent det, der svarer til Landets Behov. Det er imidlertid en Skønsag, hvorom der kan være forffjellig Mening, men i ethvert Tilfælde forekommer det mig høist underligt, at man netop vælger de to, man her har foreslaaet; saa vilde det dog være naturligere at nedlægge dem, der have det mindste Discipulantal og altsaa staa paa svagere Fødder, men istedet derfor vælger man en af de allermest blomstrende Skoler, og en anden, som er i en meget god Tilstand. Lad os sammenligne Randers Skole med Ribe Skole og se, hvilket Antal Disciple, der er i hver, og hvor meget hver Discipel koster Staten i hver af disse Skoler, og man vil da komme til et ganske mærkværdigt Resultat og til et Resultat, som idetmindste for mit Bedkommende ikke kan føre mig til at nedlægge Randers Skole. For Metropolitankolens Bedkommende har man gjort det Hensyn gjældende, at den private Industri heri Byen besørger det Fornødne. Dette Spørgsmaal er oftere debatteret, og jeg skal derfor